

Mesta in pokrajine: zavezništvo o ustavitvi spolnega nasilja nad otroki

Prispevek Kongresa
za Svet Evrope
Kampanja **EDEN od PETIH**

na pobudo Biroja Kongresa 14. septembra 2012

Oblikovanje: Kongres lokalnih in regionalnih oblasti Sveta Evrope
Izdaja: februar 2013

Vsebina

Predstavitev zavezništva	5
Kakšen je njegov namen?	5
Zakaj je treba vključiti lokalne in regionalne oblasti?	5
Kaj predlaga Kongres?	6
Kakšne ukrepe Kongres Sveta Evrope predlaga lokalnim in regionalnim oblastem?	7
Kaj je Zavezništvo mest in regij za ustavitev spolnega nasilja nad otroki?	7
Kaj pomeni pridružitvev zavezništvu?	8
Kdo so glavni partnerji?	8
Kaj je pristop štirih ukrepov?	9
Štirje ukrepi: preprečevanje	9
Štirje ukrepi: zaščita	14
Štirje ukrepi: sodni pregon	16
Štirje ukrepi: sodelovanje	17
Katere posebne ukrepe je mogoče sprejeti na regionalni ravni?	17
Kako bo zavezništvo delovalo v praksi?	18
Spletna stran za pridružitvev zavezništvu	18
Kontrolni seznam lokalnih in regionalnih oblasti za ukrepanje	19
Preprečevanje	19
Zaščita	20
Dokumenti in referenčne strani	21

Predstavitev zaveznitva

Kakšen je njegov namen?

Podatki, ki so na voljo, kažejo, da je v Evropi [približno eden od petih otrok](#) žrtev spolnega nasilja, ene od najhujših oblik nasilja nad otroki. Spolno nasilje se pojavlja v številnih oblikah, vključno z incestom, pornografijo, prostitucijo, trgovino z ljudmi, korupcijo, nagovarjanjem prek spleta, spolnim izkoriščanjem in spolnimi zlorabami. Vse te oblike spolnega nasilja (lahko) imajo resne posledice za telesno in duševno zdravje otrok. Posledice spolne zlorabe otroke spremljajo tudi, ko so odrasli – žrtve svoje življenje pogosto opisujejo kot polno žalosti in bolečine.

Svet Evrope je leta 2010 začel kampanjo proti spolnemu nasilju nad otroki. Cilj kampanje, ki je poimenovana EDEN od PETIH, kar odraža obseg težave, je, da [Konvencijo Sveta Evrope o zaščiti otrok pred spolnim izkoriščanjem in spolnim zlorabljanjem](#) (v nadaljevanju „Lanzarotska konvencija“) podpišejo, ratificirajo in začnejo upoštevati države, ki tega še niso storile, ter da se otrokom, njihovim družinam/skrbnikom in družbi na splošno zagotovi znanje in sredstva za preprečevanje spolnega nasilja nad otroki in za zaščito otrok, s čimer se jih ozavesti o obsegu te težave.

Zakaj je treba vključiti lokalne in regionalne oblasti?

Lokalne in regionalne oblasti so odgovorne za zagotavljanje in spodbujanje varnosti ter blaginje otrok in mladih, ki živijo na njihovih območjih, pri čemer sodelujejo s partnerji iz terciarnega sektorja, javnih organizacij in zasebnega sektorja. Prav tako morajo sprejeti pristop štirih ukrepov – preprečevanje, zaščita, sodni pregon in sodelovanje. Izziv evropskih mest in pokrajin pri boju proti spolnemu nasilju nad otroki je povečati ozaveščenost o težavi, na ravni skupnosti razviti in sprejeti načrte ukrepanja ter strategije za

uveljavitev pristopa štirih ukrepov ter vlagati v boljše storitve. Vse storitve in dejanja morajo upoštevati pravice otrok, koristi otrok postavljati v ospredje in omogočiti, da so otroci slišani, da na lokalni ravni otrokom in družinam zagotovijo vse potrebno za ustavitev spolnega nasilja in spolnih zlorab ter da se storilci sodno preganjajo.

Kaj predlaga Kongres?

Kongres lokalnih in regionalnih oblasti Sveta Evrope je z namenom, da razširi obseg kampanje EDEN od PETIH na lokalni in regionalni ravni, sprejel Strateški načrt ukrepanja, katerega cilji so:

1. ozaveščanje članov Kongresa, lokalnih in regionalnih oblasti, združenj lokalnih in regionalnih oblasti ter drugih partnerjev pri doseganju cilja kampanje,
2. spodbujanje uporabe pravnih standardov in instrumentov Sveta Evrope (Lanzarotska konvencija in Smernice za otrokom prijazno pravosodje) pri vzpostavitvi struktur in mehanizmov za zaščito otrok pred vsemi oblikami nasilja,
3. spodbujanje lokalnih in regionalnih oblasti h kampanjam, razvoju sredstev ozaveščanja za preprečevanje spolnega nasilja nad otroki, predvsem k pripravi in razdeljevanju materiala za obveščanje o kampanji (Pravilo spodnjega perila) za pomoč staršem in skrbnikom pri pogovorih o spolnem nasilju na otrokom prijazen način,
4. spodbujanje pristopa z več zainteresiranimi stranmi ter spodbujanje lokalnih in regionalnih oblasti k razvoju koordiniranih večdisciplinarnih struktur, postopkov in mehanizmov za boj proti spolnemu nasilju nad otroki,
5. narediti mesta in regije otrokom prijaznejše ter otrokom in mladostnikom omogočiti, da imajo pomembno vlogo pri razvijanju varnih skupnosti brez spolnega nasilja.

Kakšne ukrepe Kongres Sveta Evrope predlaga lokalnim in regionalnim oblastem?

Videti je, da je ukrepanje na lokalni ravni omejeno, saj raziskave, ki so bile leta 2010 opravljene v Združenem kraljestvu, kažejo, da ima manj kot četrtna lokalnih oblasti v tej državi izdelano strategijo za zaščito otrok pred spolnimi zlorabami.¹ Vendar raziskave in dokazi, ki so na voljo, kažejo, da se spolne zlorabe otrok **dejansko dogajajo**, in sicer ne zgolj v Združenem kraljestvu, temveč tudi v vseh 47 državah članicah Sveta Evrope, čeprav metode zbiranja podatkov niso vedno dovolj razvite, da bi lahko podprli ta argument.

Zato je cilj Kongresa spodbujati kampanjo EDEN od PETIH ter ozaveščati lokalne in regionalne oblasti o Lanzarotski konvenciji, da bi zagotovili otrokom prijazne storitve na lokalni in regionalni ravni, s katerimi bi zaščitili otroke in preprečevali spolno nasilje v skupnosti.

Zato Kongres Sveta Evrope vsa mesta in regije poziva, da pristopijo h kampanji EDEN od PETIH, tako da podpišejo **Zavezništvo mest in regij za ustavitev spolnega nasilja nad otroki**.

Kaj je Zavezništvo mest in regij za ustavitev spolnega nasilja nad otroki?

Vsekakor je treba ukrepati v skladu s pristopom štirih ukrepov, ki je opisan zgoraj. Kongres je pripravil seznam možnih ukrepov, od ukrepov, za katere je potrebnih zelo malo ali nič javnih sredstev, do ukrepov, ki zahtevajo precejšnje vložke, saj je treba določiti posebne strategije in vzpostaviti temu namenjene strukture. Ukrepi za ustavitev spolnega nasilja nad otroki so ne glede na vložek vedno stroškovno učinkoviti, saj predstavljajo naložbo v zdravo skupnost, ki temelji na spoštovanju človekovih pravic.

¹ What's going on to safeguard children and young people from sexual exploitation? Jago et al, oktober 2011.

Čeprav je končni cilj Kongresa, da čim več lokalnih svetov in parlamentov razvije koordinirane večdisciplinarne strukture, postopke in mehanizme za boj proti spolnemu nasilju nad otroki, lahko v začetni fazi mesta in regije postopoma pristopijo h kampanji EDEN od PETIH na skromnejši ravni, na primer z opozarjanjem na kampanjo prek povezave na svojih spletnih straneh.

Kongres poziva lokalne in regionalne oblasti v vseh 47 državah članicah, naj se pridružijo zavezništvu in začnejo z izvajanjem vsaj enega ukrepa s seznama ter boj proti spolnemu nasilju in zlorabi otrok nadgradijo, tako da si kot cilj zadajo vzpostavitev koordiniranih večdisciplinarnih struktur, postopkov in mehanizmov.

Kaj pomeni pridružitve zavezništvu?

Sodelujoča mesta in regije se bodo zavezala cilju Kongresa, da ozavešča in ustvari strukture, ki so potrebne za soočanje s spolnim nasiljem in zlorabljanjem otrok, tako da sprejmejo čim več ukrepov, ki so navedeni na tem letaku, ali katerih koli drugih ukrepov, ki bodo Kongresu v pomoč pri doseganju cilja.

Kdo so glavni partnerji?

Svet Evrope je v 47 državah članicah ustanovil mrežo vladnih informacijskih točk, ki lahko lokalnim oblastem svetujejo in pomagajo pri sodelovanju s številnimi nevladnimi organizacijami in skupinami civilne družbe, ki že delujejo v sklopu kampanje. V več državah članicah so bile ustanovljene [nacionalne ekipe za kampanjo](#), ki usklajujejo delo in lahko nudijo pomoč na regionalni in občinski ravni. Občine in regije se lahko prav tako povežejo z zadevnimi ministrstvi na državni ravni.

Parlamentarna skupščina Sveta Evrope je ustanovila [Mrežo poslancev](#), ki na državni, evropski in mednarodni ravni usklajuje ukrepe parlamentov pri boju proti spolnemu nasilju nad otroki. Mreža, v okviru katere trenutno deluje 49 članov, spodbuja

izmenjavo najboljših pravosodnih in političnih praks, ki so bile sprejete v posameznih državah članicah.

Kaj je pristop štirih ukrepov?

Glavni cilj lokalnih in regionalnih oblasti mora biti preprečevanje izkoriščanja otrok. Zato morajo čim boljše voditi javne agencije, da otrokom in mladostnikom zagotovijo zaščito in podporo ter si istočasno aktivno prizadevajo za sodni pregon storilcev. Lokalne in regionalne oblasti morajo sprejeti pristop štirih ukrepov – preprečevanje, zaščita, sodni pregon in sodelovanje – da preprečijo zlorabe, zaščitijo žrtve, zagotovijo pregon storilcev in povsem vključijo otroke v celoten postopek.

V tem poglavju so podane informacije o vrstah ukrepov, ki jih je treba sprejeti, in pojasnila, zakaj so takšni ukrepi potrebni.

Štirje ukrepi: preprečevanje

Za pomoč pri boju proti spolnemu izkoriščanju in spolnemu zlorabljanju otrok so na lokalni in regionalni ravni možni številni preventivni ukrepi.

Ozaveščanje

Lokalne in regionalne oblasti naj uvedejo programe za preprečevanje spolnega nasilja in zlorabljanja otrok ter politiko za ozaveščanje otrok, ljudi, ki delajo z otroki, staršev, družin, skrbnikov in širše javnosti. Ozaveščanje lahko prinese socialne spremembe, ki skupaj z ukrepi delujejo preventivno.

Programi in strategije za preprečevanje morajo zagotoviti, da so vse zainteresirane skupine deležne ustreznega visokokakovostnega in strokovnega izobraževanja, kar zagotavlja učinkovito in varno zagotavljanje storitev. Zainteresirane skupine so vsi, ki so v rednem stiku z otroki, na primer socialni delavci, zdravstveno osebje, učitelji (vse ravni od predšolske vzgoje do srednje šole), policija, zaposleni na področju kulture, zabave in športa, cerkev, mladinski centri, organi kazenskega pregona itd.

Del vsake strategije mora biti zgodnje prepoznavanje ogroženih otrok, zagotoviti je treba zadostno znanje o spolnem izkoriščanju in spolnem zlorabljanju otrok ter skrbeti za ozaveščanje o znakih, ki morda nakazujejo spolno nasilje, kot so spremembe v vedenju.

Starši, skrbniki in družine se morajo prav tako naučiti prepoznati znake spolnega izkoriščanja in zlorabe, se poučiti o potrebnih ukrepih ter o vplivu takšnih zlorab na otroke in družine.

Predlogi za ukrepanje

- Mestne in regionalne oblasti naj na svojih spletnih straneh zagotovijo povezavo do spletne strani kampanje Sveta Evrope EDEN od PETIH.
- Predavanja za otroke in zaposlene na šolah in mladinskih centrih
- Razdeljevanje letakov in brošur z informacijami in smernicami
- Izobraževanje za strokovnjake na lokalni in regionalni ravni
- Prirejanje razprav in seminarjev za strokovno in širšo javnost
- Poudarjanje problematike v okviru Evropskega tedna lokalne demokracije
- Sodelovanje z nevladnimi organizacijami, mediji in zasebnim sektorjem

V sklopu preventivnih ukrepov je treba zagotoviti izobraževanja, na primer o nadzoru na spletu, in otrokom pomagati, da se zaščitijo, na primer tako, da prepoznajo škodljivo vsebino na spletu ali neprimerno nagovarjanje neznancev, ki jih v zameno za prijateljstvo prosijo za osebne podatke (navezovanje stikov z otroki prek spleta z namenom spolne zlorabe). Izobraževanja je treba zagotoviti tudi staršem, ki jih je treba poučiti, kako naj spremljajo in nadzorujejo dostop do spleta, ter otrokom, ki jih je treba poučiti o tveganjih in nevarnostih spleta. V sodelovanju z nevladnimi in drugimi organizacijami je mogoče razviti varnostna orodja za uporabo spleta, namenjena otrokom, staršem, učiteljem in družinskim članom, ali uporabiti obstoječa sredstva za ozaveščanje.

Pripraviti je treba ozaveščevalne akcije, namenjene širši javnosti, ki mora prejeti informacije o problematiki in o možnih preventivnih ukrepih. To je mogoče doseči tudi z objavo povezave do spletne strani kampanje Sveta Evrope EDEN od PETIH na spletnih straneh mestnih in regionalnih oblasti. Na

Predlogi za ukrepanje

- Zagotoviti je treba, da so na voljo številke državnih in evropskih telefonskih linij za pomoč.
- Na spletnih straneh mestnih in lokalnih oblasti je treba zagotoviti povezavo na spletno stran, ki nudi hitro pomoč in nasvete.
- Pripraviti je treba majhne kartice, ki jih je preprosto shraniti, z uporabnimi številkami in naslovi ter jih razdeliti vsem šolskim otrokom.
- Za gospodinjstva je treba izdelati magnetke za hladilnike z uporabnimi številkami in naslovi.
- Na območjih, kjer je veliko otrok, je treba obesiti plakate z informacijami, kje je mogoče poiskati pomoč.
- V šolah in mladinskih klubih naj bodo na voljo otrokom prijazna učna gradiva.
- Razdeljevanje letakov ali brošur z nasveti za varno vedenje na spletu
- Spodbujanje poročanja o nezakonitih dejavnostih na spletu

lokalni ravni je mogoče oglaševati državne in evropske telefonske linije za pomoč.

Gradiva za ozaveščanje in izobraževanje

Svet Evrope je pripravil gradiva za boljše razumevanje problematike spolnega nasilja in zlorab otrok, ki so prav tako namenjena promoviranju sporočil kampanje. Gradivo je namenjeno nosilcem odločanja, zainteresiranim skupinam in strokovnjakom, ki delajo za otroke ali z njimi. Posebno ozaveščevalno gradivo, ki je na voljo v 36 evropskih jezikih, naj bi pomagalo staršem in otrokom pri preprečevanju in prijavi spolnega nasilja (www.underwearrule.org). Lokalne in regionalne oblasti naj gradivo, povezano s kampanjo EDEN od PETIH, natisnejo in ga delijo v šolah, vrtcih in drugih ustanovah, ki skrbijo za otroke (mladinski klubi in mladinske organizacije, kot so skavti itd.). (Kontakt: ain5@coe.int).

Izobraževanje otrok

Otroci z učenjem o spolnih zlorabah in nasilju, vključno z različnimi vrstami nasilja in tveganimi situacijami, pridobijo znanje, ki jim omogoča sprejemanje varnih in preudarnih odločitev, s katerimi se izognejo tveganju spolne zlorabe, kar jim omogoča, da razvijejo zdrave in pozitivne odnose.

Tako v osnovnih kot srednjih šolah je treba uporabljati učinkovita, starosti primerna učna gradiva, prirejena otrokovim potrebam in dojemanju, vključno z informacijami, ki upoštevajo kulturne posebnosti in so podane v otrokom prijaznem jeziku. Otrokom se tako posreduje sporočilo, kaj je spolno nasilje in kako ga prepoznati, kar s spodbujanjem varnih praks zagotavlja preventiven učinek. Vključiti je treba informacije o novih komunikacijskih tehnologijah in tveganjih na spletu ter informacije, kako prijaviti nezakonito spletno vsebino.

Vsaka kampanja, katere namen je izobraževati ali informirati, mora ciljno občinstvo napotiti do virov z nasveti in s podporo, na primer do posebnih telefonskih števil (predvsem državnih in evropskih) za pomoč, ki so dosegljive tudi zunaj običajnega delovnega časa. Tako otroci vedo, na koga se lahko obrnejo. Majhne kartice in obeske za ključe, ki jih je preprosto shraniti, ali ovitke za mobilne telefone z uporabnimi številkami in naslovi je mogoče razdeliti vsem šolskim otrokom, da jih lahko priročno hranijo v svojih šolskih torbah. Lokalne in regionalne oblasti naj pripravijo magnetke za hladilnike z ustreznimi informacijami, da bodo vedno na voljo otrokom in drugim članom gospodinjstva. Lokalne in regionalne oblasti morajo zagotoviti preprost dostop do informacij in pomoči ter dobro vidnost podatkov – tako je na primer preprosto urediti povezavo na spletni strani mestnih/regionalnih oblasti, ki otroke napoti do pomoči in nasvetov. Informacije o tem, kam in na koga se obrniti, morajo biti na voljo na vseh območjih, kjer je veliko otrok: v šolah, vrtcih, mladinskih centrih, zdravstvenih ustanovah, javnih knjižnicah, urgencah, ambulantah za spolno zdravje, spletnih straneh lokalnih oblasti, cerkvah itd.

Predlogi za ukrepanje

- Imenovanje osebe ali organa na lokalni/regionalni ravni za ozaveščanje o spolnem izkoriščanju in zlorabljanju otrok
- Sodelovanje s civilno družbo za zbiranje informacij o posebnih lokalnih situacijah za oblikovanje politik ter ukrepanje
- Sodelovanje z mediji
- Sodelovanje zunaj meja mest

Partnerji pri preventivnih dejavnostih

Lanzarotska konvencija spodbuja oblasti, naj ustanovijo neodvisne institucije, ki se bodo zavzemale za otrokove pravice in jih ščitile. Prav tako predlaga imenovanje osebe ali organa (varuh otrokovih pravic, zastopnik ali komisar za pravice otrok) za ozaveščanje javnosti o spolnem izkoriščanju in zlorabljanju otrok. Položaj je mogoče ustanoviti na lokalni ali regionalni ravni.

Številne organizacije in združenja na mednarodni, evropski, državni, regionalni in lokalni ravni so zelo učinkovita pri boju proti spolnemu nasilju in zlorabam otrok. Številna so pripravila dokumente, ki so namenjeni ozaveščanju in obveščanju, ter gradiva, ki jih je mogoče razdeliti javnosti. Nacionalna združenja lokalnih in regionalnih oblasti ter oblasti same naj sodelujejo z organizacijami ter tako zagotovijo, da bo gradiva prejelo čim več ljudi.

Spolno izkoriščanje in zlorabljanje otrok je poznano kot zamolčani zločin, saj otroci, ki so žrtev zločina, o tem spregovorijo le s težavo. To dejstvo ter pomanjkanje standardiziranih ter primerljivih metod zbiranja podatkov pomenita, da je težko določiti dejanski obseg težave. Pomembno je, da lokalne in/ali regionalne oblasti vzpostavijo mehanizme za zbiranje podatkov in oceno položaja na svojem območju. Oblasti lahko z zbranimi podatki ocenijo tveganja, obseg in vrsto spolnega zlorabljanja otrok na svojem območju ter se na podlagi zbranih informacij na težavo ustrezno odzovejo.

Organizacije civilne družbe lahko z lokalnimi in regionalnimi oblastmi sodelujejo pri projektih in programih, namenjenih preprečevanju in zaščiti otrok. Enako velja za zasebni sektor, predvsem na področju informacijske in komunikacijske tehnologije ter medijev. Sodelovanje na regionalni ravni je lahko uspešno pri pregonu storilcev, ki delujejo v več mestih, na primer pri trgovanju z otroki.

Štirje ukrepi: zaščita

Lokalne in regionalne oblasti so najbližje žrtvam spolnega izkoriščanja in zlorabljanja otrok, zato so v najboljšem položaju za vzpostavitev struktur, ki vključujejo vse, ki sodelujejo pri skrbi za žrtve, in zagotavljajo, da bodo otroci deležni najboljših možnih pomoči. Njihova dolžnost je prav tako, da ne upoštevajo zgolj potreb otrok, temveč tudi družin in skupnosti kot celote. Lokalne in regionalne oblasti morajo spodbujati pristop z več zainteresiranimi

stranmi ter razvijati koordinirane večdisciplinarne strukture, postopke in mehanizme za boj proti spolnemu nasilju nad otroki.

Večdisciplinarni centri

Na ravni mest in regij je treba sprejeti celosten pristop, ki temelji na večinstitucionalnosti, ter ustanoviti posebne organe z jasno določeno vlogo in odgovornostmi, ki združujejo vse lokalne storitve za zaščito otrok in izboljšanje njihove blaginje. Razviti je treba lokalne strategije za zaščito, ki zajemajo posebne lokalne postopke in sisteme.

V večini evropskih držav so za obravnavanje spolnih zlorab otrok pristojne številne agencije, pri čemer morajo vse raziskati

posamezne primere. Otroci so zaslišani večkrat, zaradi česar so izpostavljeni ponovni viktimizaciji, ki ima lahko prav tako ali še bolj škodljive posledice kot izvirna zloraba. Lanzarotska konvencija spodbuja ustanovitev večinstitucionalnih in večdisciplinarnih centrov, v katerih vsi strokovnjaki, ki preiskujejo primere spolne zlorabe otrok – otroško in zdravstveno varstvo, sodni pregon, pravosodni organi itd. – delujejo pod eno streho, kar zagotavlja, da otroci, ki so žrtve spolnega nasilja, ne doživljajo dodatnih zlorab (zasnova otrokom prijaznih hiš). Pomembno je, da so otrokom na voljo ustanove, kjer se lahko prosto izrazijo v zaupnosti in se počutijo varne. Takšni centri omogočajo naslednje: otroci so lahko zaslišani in zdravstveno pregledani s sodnomedicinskega vidika, celovito ocenjeni in deležni vseh potrebnih terapevtskih storitev s strani ustreznih strokovnjakov, pri čemer niso izpostavljeni večkratnim zaslišanjem in ponovni viktimizaciji.

Predlogi za ukrepanje

- Odprtje večinstitucionalnih in večdisciplinarnih otrokom prijaznih hiš
- Uvedba obveznega poročanja na lokalni/regionalni ravni
- Objava državnih in evropskih telefonskih števil ter spletnih strani za pomoč
- Objava jasnih smernic za poročanje, namenjenih vsem strokovnjakom, ki delajo z otroki

Z uvedbo obvezne prijave suma bi lahko zaščitili več otrok, ne da bi takšna obveza kršila pravila o zaupnosti ali omajala otrokovo zaupanje. Izdelati je treba jasne smernice za vse strokovnjake, ki delajo z otroki, glede sporočanja pomislekov ustreznim agencijam, pri čemer morajo lokalne in regionalne oblasti preveriti, ali obstaja utemeljen sum na zlorabo. Tudi zainteresirane skupine je treba ozavestiti o zaščiti in pravicah otrok ter o tem, da si je treba prizadevati za najboljši interes otrok.

Zagotoviti je treba telefonske številke in spletne strani za pomoč (če še ne obstajajo na državni ravni), ki so otrokom preprosto dostopne in nudijo anonimno svetovanje.

Partnerji pri nudenju zaščite

Nevladne organizacije in organizacije civilne družbe so pomembni partnerji, predvsem tiste, ki žrtvam nudijo pomoč.

Štirje ukrepi: sodni pregon

Lanzarotska konvencija inkriminira številna dejanja. Čeprav so postopki preiskav in sodnega pregona storilcev večinoma določeni s kazenskim pravom na državni ravni, imajo tudi lokalne in regionalne oblasti pomembno vlogo. Pri vseh postopkih v tej fazi, vključno s preiskavami in sodnimi obravnavami, je treba največ pozornosti usmeriti v upoštevanje otrokovega najboljšega interesa ter njegovih pravic in upoštevati njegovo ranljivost.

Pomoč žrtvam

Oblasti morajo tudi v sodelovanju z nevladnimi organizacijami zagotoviti določene ukrepe, kot so brezplačna pomoč med sodnimi obravnavami, svetovanje staršem in sorojencem ter terapevtska pomoč.

Pregon storilcev

Lokalne in regionalne oblasti morajo zagotoviti ustrezno pomoč, predvsem z namenom preprečevanja ponovitve kaznivega dejanja. Prav tako lahko zagotovijo, da so storilci obveščeni o svojih pravicah in storitvah, ki so jim na voljo.

Štirje ukrepi: sodelovanje

Svet Evrope meni, da je pravica biti slišan in vzet resno temeljnega pomena za človekovo dostojanstvo ter zdrav razvoj vsakega otroka in mladostnika. Poslušanje otrok in mladostnikov ter upoštevanje njihovih pogledov v skladu z njihovo starostjo in zrelostjo je potrebno za učinkovito zagotavljanje njihove pravice, da mora biti otrokov najboljši interes poglobljena skrb pri vseh zadevah, povezanih z otroki, in pravice do zaščite pred nasiljem, zlorabami, zanemarjanjem in grdim ravnanjem.² To načelo mora biti glavno vodilo pri vseh dejavnostih lokalnih in regionalnih oblasti.

Katere posebne ukrepe je mogoče sprejeti na regionalni ravni?

Čeprav bo številne ukrepe, za katere se zavzema Lanzarotska konvencija, treba prenesti v kazensko in civilno pravo, kar je navadno odgovornost države, so nekatera ključna vprašanja v domeni regionalnih oblasti, na primer ureditev in organizacija storitev za zaščito otrok, socialnih in zdravstvenih storitev ter sprejetje posebnih ukrepov in struktur za preprečevanje spolnega izkoriščanja in zlorabljanja otrok. Regionalne oblasti morajo preveriti, kateri ukrepi, tako zakonodajni kot administrativni, bodo zagotovili upoštevanje določb Lanzarotske konvencije.

² Priporočilo CM/Rec(2012)2 Odbora ministrov državam članicam glede sodelovanja otrok in mladostnikov, mlajših od 18 let.

Kako bo zavezništvo delovalo v praksi?

Predstavniki, izvoljeni na regionalni in lokalni ravni, naj zavezništvo omenijo svojim kolegom in oddelkom, ki so na lokalni in regionalni ravni odgovorni za zdravje, blaginjo in varnost otrok, da si bodo lahko prizadevali za sprejetje pobud, ki so predlagane v sklopu zavezništva.

Spletna stran za pridružitve zavezništvu

Predstavniki, izvoljeni na regionalni in lokalni ravni, se lahko registrirajo prek Kongresove spletne strani zavezništva (www.coe.int/congress-pact). Prav tako se lahko registrirajo mestne in regionalne oblasti, ki želijo sprejeti zavezništvo ali so že sprejele pobude.

Na spletni strani ima vsakdo možnost posredovanja informacij glede novih pobud in struktur ter o obstoječih ukrepih. Na spletno stran se lahko vrne vsakič, ko so sprejete nove dejavnosti. Podane informacije bodo omogočile spremljanje napredka kampanje EDEN od PETIH tako na lokalni kot na regionalni ravni.

Kontrolni seznam lokalnih in regionalnih oblasti za ukrepanje

Preprečevanje

- Na spletnih straneh Mestnih in regionalnih oblasti je treba zagotoviti povezavo do spletne strani kampanje Sveta Evrope EDEN od PETIH;
- Predavanja za otroke in zaposlene v vrtcih, šolah in mladinskih centrih;
- Razdeljevanje letakov in brošur z informacijami in smernicami;
- Izobraževanje strokovnjakov na lokalni in regionalni ravni;
- Prirejanje razprav in seminarjev za strokovno in širšo javnost;
- Poudarjanje problematike v okviru Evropskega tedna lokalne demokracije;
- Sodelovanje z nevladnimi organizacijami, mediji in zasebnim sektorjem;
- Imenovanje osebe ali organa na lokalni/regionalni ravni za ozaveščanje o spolnem izkoriščanju in zlorabljanju otrok;
- Sodelovanje s civilno družbo pri zbiranju informacij o posebnih lokalnih razmerah za oblikovanje politik ter ukrepanje;
- Sodelovanje med mesti;
- Ogllaševanje državnih in evropskih telefonskih številka za pomoč;
- Na spletnih straneh mestnih in lokalnih oblasti je treba zagotoviti povezavo na spletno stran, ki nudi hitro pomoč in nasvete;
- Pripraviti je treba majhne kartice, ki jih je preprosto shraniti, z uporabnimi številkami in naslovi ter jih razdeliti vsem šolskim otrokom;
- Za vsako gospodinjstvo je treba izdelati magnetke za hladilnike s pomembnimi številkami;

- Na območjih, kjer je veliko otrok, je treba obesiti plakate z informacijami, kje je mogoče poiskati pomoč;
- V šolah in mladinskih klubih naj bodo na voljo otrokom prijazna učna gradiva;
- Razdeljevanje letakov ali brošur z nasveti za varno vedenje na spletu;
- Spodbujanje poročanja o nezakonitih dejavnostih na spletu.

Zaščita

- Odprtje večinstitucionalnih in večdisciplinarnih otrokom prijaznih hiš;
- Uvedba obveznega poročanja na lokalni/regionalni ravni;
- Oglaševanje smernic za poročanje, namenjenih strokovnjakom, ki delajo z otroki.

Dokumenti in referenčne strani

- [EDEN od PETIH – kampanja Sveta Evrope za ustavitev spolnega nasilja nad otroki](#)
- [Konvencija Sveta Evrope o zaščiti otrok pred spolnim izkoriščanjem in spolnim zlorabljanjem](#)
- [Council of Europe Strategy for the Rights of the Child 2012-2015](#)
- [Konvencija Sveta Evrope o ukrepanju proti trgovini z ljudmi](#)
- [Konvencija o kibernetiski kriminaliteti](#)
- [Evropska konvencija o uresničevanju otrokovih pravic](#)
- [Smernice Odbora ministrov Sveta Evrope za otrokom prijazno pravosodje](#)
- [Recommendation on the Participation of children and young people under the age of 18](#)
- [Discover children's rights!](#)
- [Kampanja za preprečevanje fizičnega kaznovanja „Raise your hand against smacking!“](#)
- [Wild Web Woods](#)

